

Grunngjeving av klage 1263-201610

Til Fylkesmannen i Hordaland (Vestland)

Klage på vedtak, Lindås kommune – Lonenaplanen, plan-ID 1263-201610.

Eg viser til kunngjering av godkjent områdeplan for Lonena.

Eg viser også til brev frå Kaia Marie Amland i Lindås kommune, merka 19/32171, der eg har fått utsett frist til 21. november for å grunngje klagen. Eg ønskjer å nytte meg av dette og ettersender grunngjeving innan denne fristen.

Eg viser også til e-post til postmottak@lindas.kommune.no, datert 5/11-19, der eg har fremja klage. I brevet som følgjer kjem eg til å grunngje denne klagen. Isdal felles, bruk 185/1-7 støttar klagen.

Som grunneigar av 185/5 (185/1), er delar av eigedomen min råka av vedtaket. På grunnlag av dette ønskjer eg å klage på vedtak gjort i Lonenaplanen, plan-ID 1263-201610.

Klagen gjeld både del 1 og del 2 av vedtaket. I del 1 gjeld klagen særskilt endring i planstatus frå LNF til friluftareal. Dette kjem ikkje direkte fram i tekstdelen av vedtaket, men vil liggje i plankartet. Del 2 gjeld det såkalla frikjøpet av dei areala der eg har eigarskap.

Innhald

Grunngjeving av klage.....	1
Oppsummering.....	2
Planområde	3
Medverknad	4
Alternativkostnad og kvalitet på underlag og høyringsmateriale	5
Landbruk, natur og konsekvensar utanfor planområdet	7
Administrasjon og politikk.....	8

Oppsummering

Bakgrunnen for klagen er at det gjennom eit politisk vedtak er gjort endringar i planområdet i Lonenaplanen. Me meiner at utvidinga av planområdet ikkje er i samsvar med gjeldande planprogram, og stiller oss uforståande til argumentasjonen for kvifor området skal inkludast. I tillegg meiner me at det er manglar i saksutgreiinga og at den får fram inkonsistente trekk i kva som eigentleg er målet med å endre planområdet og om det er tilrettelegging eller 'fri natur' ein ønskjer å ha. Det kan òg sjå ut til at det frå politisk hald er lagt ned ei sterk styring, og at dette er medverkande til at administrasjonen ikkje har fått utøvd jobben sin.

- Arealet er ikkje inkludert i planområdet frå starten av og utgjer ein stor del av det totale arealet.
- Medverknadsprosessane er mangelfulle.
- Det faglege grunnlaget er mangelfullt
 - spørjeundersøkinga er ikkje valid,
 - det er ei rekkje feil i 'Konsekvensutgreiing for friluftsliv'. Dette kjenner både administrasjon og politikarar til, men dei valte likevel å sende dokumentet på høyring.
 - I samtale med OPUS opplyser dei at Lindås kommune konsekvent har omtala grusvegen som vart bygd i samband med vasstårnet, som ei turløype og poengtert at det er det som skal stå i dokumenta. Dette veit Lindås kommune er feil. Veggen vart bygd for å sikre tilgang til vasstårnet.
- Det er ikkje gjort grundige vurderingar i saksutgreiinga for grunnar for og i mot inkluderinga av området, og det er uklart kva Lindås kommune eigentleg vil med det, utover at det skal vere noko grønt der. Det er òg uklart om det er natur eller tilrettelegging som er det eigentlege målet.
- Overtaking av området løyser ikkje utan vidare eit problem for Lindås kommune (men det løyser eit problem for Knarvikmila).
- Det er ikkje gjennomført ei reell vurdering av kostnaden ved at offentleg sektor overtar eit slikt område. Verken samfunnsøkonomien, alternativkostnader eller ressursbruk ved oreigning.
- Det er ikkje gjort ei vurdering av konsekvensen av overtakinga av området opp mot folkehelse og kva som er dei faktiske folkehelseproblema i området. I samfunnsplanen er det unge med depresjon som er ei av gruppene som vert trekte fram. I Knarvik bur det mykje pensjonistar, mange av dei privilegerte, og få barn og unge.
- Det er ikkje vurdert konsekvensar av endring i planstatus og endring i forvaltning av området på kringliggjande areal. Det er svært vanskeleg å sjå det som er utmarksvegen vår isolert frå resten av utmarka. Heller ikkje då veggen vart bygd vart det gjort ei slik vurdering. Lindås kommune kan ikkje utan vidare fråskrive seg dette ansvaret.
- Området er allereie sikra for allmenta, og ein LNF-status opnar for meir enn eit omsyn.

Planområde

Området som gjeld våre areal (185/1 mfl.) er i plankartet merka av som o_GF4, og er også omfatta av den nordlegaste delen av o_GF3. Eigedomsgrensa er markert med raudt i plankartet. Utmarka vår elles grenser opp til og omkransar heile o_GF4. Fram til no har dette vore regulert som LNF, og allmenta har vore sikra tilgang gjennom friluftsløva. Det er juridisk og praktisk umogleg for grunneigar å stenge allmenta ute frå denne delen av eigedommen. Sidan areala har vore regulert som LNF vil det også vere svært vanskeleg å få løyve til å byggje noko der. Sjølve arealet er ein grusveg som Lindås kommune bygde for ein del år sidan, då dei inngjekk ein avtale med grunneigar om å byggje vasstårn på eigedomen. Dette er i dag vår veg inn på utmark. For nokre år sidan vart det sett opp lys langs bakken opp mot vasstårnet, og langs det som er vert ei rundløype på naboeigedomen. Vegen vert difor brukt mykje som turveg.

Arealet knytt til o_GF3 var inkludert i det opphavlege planområdet. Når o_GF4 er inkludert gjennom eit politisk vedtak meiner me at dette er i strid med planprogrammet og overordna plan. Vår areal utgjer no totalt nærare 27000 m². Det er omfattande. I det politiske ordsiftet har det vore snakk om å hindre innsyn til grusvegen, og at det krevst ein buffer på rundt 15m på kvar side av vegen for å få det. I vedtaket er det også kommentert at det å hindre innsyn til vegen er sentralt. I o_GF4 er det lagt inn rundt 30m på kvar side av vegen. Det er omfattande, og ber bod om at det er mykje meir enn berre innsyn som er førande her. Me kan heller ikkje skjønne kvar innsynet skal kome frå, når det kringliggjande arealet er LNF-område, som i realiteten har eit byggjeforbod.

Når det gjeld saksutgreiinga kan me ikkje sjå at endringa i planområdet er drøfta. Det er problematisk. I staden legg saksdokumenta opp til at dette er eit udelt positivt vedtak. Det er det ikkje. Ei omgjerding frå LNF til friluftsliv har konsekvensar. Det same har ei oreigning. I saksutgreiinga går dette fram som om arealet for all del må sikrast. Når det offentlege inkluderer eit areal i planarbeid, der det også vert lagt eit juridisk grunnlag for oreigning, må samfunnsnyttan av overtakinga vere i klar overvekt. Det er den ikkje her.

I saksutgreiinga står det at «Samanlikna med den overordna kommunedelplanen for Knarvik –Alversund er areal til byggjeføremål (bustad) betydeleg avgrensa og redusert frå ca 170 000m² til ca 81 900m² i områdeplanen. Med maks 80% BRA tilsvarar dette ca 65.500m² med areal til bustadføremål». Det er problematisk at politikarane i så stor grad går vekk frå planprogrammet. Når arealet sett av til bustadføremål er kraftig redusert, har me inga forståing for at det er naudsynt å inkludere endå meir areal i planområdet. Særskilt ikkje når dette arealet allereie kan klassifiserast som 'grøntområde' (utmark i LNF). Gitt intensjonen om at området skal utviklast som bustadføremål, bryt strengt tatt politikarane også med dette. Når området sett av til bustad er så kraftig redusert, kan me ikkje sjå anna enn at behovet for å utvide planområdet med nærare 27000 m² for å inkludere eit 'grøntareal', som allereie er sikra allmenta, må vere svært lite. 'Grøntarealet' på vår eigedom, er nesten like stort som halve byggjearealet!

I dei juridiske føresegnene står det:

4.3Grønstruktur (§ 12-5 nr. 3)4.3.1Friområde(GF1-4)Friområda skal oppretthaldast som hovudsakleg urørt naturområde. Tiltak for å fremje friluftsliv kan gjevast løyve til. Det kan etablerast enkle tilretteleggingstiltak for ålmenta si bruk av området, sti og universelt utforma gangveg i samråd med kommunen. Døme på enkle tilretteleggingstiltak kan vere enkel ballplass med grus, sand eller naturgras, universelt utforma badeplass, gapahuk, grillplass, leikeapparat,

bord og benkar og enkle toalettbygg. Lista er ikkje uttømmende. Det er ikkje tillete med tiltak som kan redusere opplevingsverdiane eller hindre ferdsel for ålmenta. Type tiltak og plassering må avklarast med kommunen.

I det som gjeld o_GF4 ber arbeidet preg av ikkje å heilt å ha retning, utover at det må vere grønt og det må vera i kommunal eige. Me forstår ikkje heilt denne frykta for at noko kan vere delt mellom landbruk, natur og friluftsliv, og i privat eigarskap, regulert av friluftsløva. Det er også ein inkonsekvens mellom det at området hovudsakleg skal vere 'urørt natur' og det at det er nemnt ei lang liste med såkalla tilretteleggingstiltak.

Undervegs i prosessen med denne klagen, har eit anna tilhøve knytt til arealet, kome klarare fram for oss. Arealet som tatt inn i planområdet, o_GF4, samstemmer med eit areal som har vore av særskilt stor interesse for Knarvikmila i ei årrekke. Knarvikmila har gjentekne gongar prøvd å opprette ulike avtalar med grunneigar om disposisjon av desse areala til sine føremål. Grunneigar har avvist dette fleire gongar, seinast i 2017. I samband med det mislukka forsøket på å få til ein avtale då, veit me at ordførar har vorte informert om konflikten frå Knarvikmila si side. Me meiner dette er ein heilt vesentleg del av konteksten for å forstå den politiske prosessen knytt til våre areal.

Medverknad

I utforminga av politikk er kva som er og kjem på dagsorden sentralt. Det skal svært mykje til for å skrive seg inn i ein prosess som er lagt opp på andre sine premisser. Endåtil folkehelseløva peikar på medverknad som eit av fem viktige prinsipp, noko Lindås kommune refererer til på side 5 i samfunnsdelen av kommuneplanen.

Arealet våre i o_GF3 har heile vegen vore inkludert i planområdet. Utmarka vår elles er næraste nabo til planområdet, og har allereie i dag stor trafikk frå friluftslivet. Likevel har me ikkje vore invitert inn frå tidleg i prosessen og har ikkje hatt rom til å uttale oss utover dei formelle, allment tilgjengelege prosessane. Dette er problematisk, når vedtaket har store økonomiske konsekvensar knytt til sjølve arealet, og konsekvensar for andre areal som me eig. Me meiner også at dette er eit systematisk problem. I Kommunedelplan for Knarvik- Alver-Alversund som er venta sendt på 2. gongs høyring om kort tid, har me som grunneigarar svært mange kontaktpunkt. Mesteparten av eigeigedomen vår er råka av ei endring i planstatus, og Lindås kommune er i ferd med å leggja det juridiske grunnlaget for å kunna oreigna store delar av arealet våre. Sidan prosessen med Lonenaplanen og KDPen var overlappende, hadde me i realiteten fire veker på oss til å svare på eit svært omfattande materiale, som også krev eit høgt kunnskapsnivå for å kunne forstå dei reelle konsekvensane av.

Inkluderinga av o_GF4 inneber ein urimeleg ekstrabelastning for oss som grunneigar. Me er kjende med at me av og til vert råka gjennom ulike planarbeid. Når arealet som vert inkludert, utan forvarsel og utan at det var med i det opphavlege planområdet, er langt meir naturleg å inkludere i kommunedelplanen, vert belastninga på grunneigar stor. Vi har valt å eige eigeigedom. Vi har ikkje tatt på oss politiske verv. Det å utan vidare doble belastninga i form av omfattande plandokument er problematisk, særskilt når så store og tunge prosessar som ein områdereguleringsplan og ein kommunedelplan går parallelt.

Me meiner me på tydeleg og sakleg vis har fremja ønskje om dialog med Lindås kommune i begge desse planprosessane både ved oppstart og i høyringsperiodane. Med så store areal inkludert og så mange 'treffpunkt' i behovet for areal, står det fram som lite nyttig og tenleg at dei offisielle høyringsperiodane

er den einaste «dialogen» Lindås kommune har vore villig til. I saksframlegget til Lonenaplanen vedgår kommunen at det å leggje ut plandokumenta ut på høyring i ferietida er uheldig, men ber om orsaking fordi ein har dårleg tid. Som grunneigar har me levert innspel med ønske om dialog og medverknad innanfor høyringsfristane, allereie i tidleg fase. Likevel har me ikkje høyrte noko. Først i oppsummeringa av merknadene kan me lese at me er avviste med at me må ta kontakt tidlegare!! Når 2017 ikkje er tidleg nok, må Lindås kommune spesifisere kor tidleg ute me skal vere.

Alternativkostnad og kvalitet på underlag og høyringsmateriale

Folkehelseloven seier at kommunen skal ha tilgjengeleg oppdatert og lokal kunnskap om ei rekke tilhøve som kan ha påverknad på innbyggjarane si helse og livskvalitet. Denne samansette og ofte prioriterte kunnskapen skal ein bringe inn i planarbeidet og fremje strategiar og eller tiltak både i samfunns- og arealplanar. Ein finn ikkje klart eller tydeleg noko som tydar på at Lindås kommune har slik oversikt basert på samansett regional og/eller lokal kunnskap. Grunnlag for å ta eit målretta og grunngeve val knytt til tiltak er i så måte ikkje til stades. Det er mykje som er utgreidd, men grunnlagsdokumentet knytt til helse er eit av svært få som er lovpålagt. Det er slik sett ein mangel for å ta grunngeve val i arbeidet med fysisk utforming av omgjevnadane.

Som også Lindås kommune nemner i samfunnsdelen av kommuneplanen, heng folkehelse systematisk saman med utdanning. I samandragrapporten 'Sosial ulikhet i helse: En norsk kunnskapsoversikt', er friluftsliv knapt nemnt, men då som ein del av kapittelet 'Helsevaner', og også då ein av helsevanane som får minst fokus. Helsevanar er òg noko som i stor grad er knytt til utdanning, og det er dei best stilte som har dei beste helsevanane. I ordskiftet kring dette planarbeidet, ser det ut til at det har blitt ei sanning av friluftsliv er lik folkehelse. Det er feil, og denne avgrensinga i ordskiftet har vore uheldig for vedtaket i denne planen.

I høyringsdokumenta knytt til områdereguleringsplanen, særskilt knytt til friluftsliv, er det fleire feil og manglar. Delar av 'Konsekvensutgreiing for friluftsliv' og byggjer på ei spørjeundersøking som er gjennomført i løpet av planprosessen. Undersøkinga har vorte kritisert frå fleire hald, og rådmannen skriv dette om arbeidet rundt den (s. 7 i saksutgreiinga):

Undersøkinga blei utarbeidd i samarbeid mellom plankonsulent og administrasjonen i Lindås kommune. Spørsmåla blei drøfta i ei tverrfagleg arbeidsgruppe bestående av fagfolk frå ulike avdelingar i kommunen, mellom anna plan, eigedom, veg og kultur. Undersøkinga blei ikkje lagt fram for den politiske styringsgruppa for kvalitetssjekk, og det er beklageleg at dette ikkje blei gjennomført. Oppsummeringa av spørjeundersøkinga belyser at respondentane ikkje var eit representativt utval. Det vil seie at aldersfordelinga til respondentane ikkje samsvarar med aldersfordelinga i Lindås kommune. Det var også overvekt av folk frå Knarvik-området som har svart. Likevel har kommunen i planarbeidet tatt omsyn til hovudtrekka i tilbakemeldingane, nemleg at Brekkeløypa og naturområda må ivaretakast, og at fleire ønskjer meir tilrettelegging.

Problemet her er ikkje først og fremst at ikkje den politiske styringsgruppa vart spurde. Det er den metodiske kunnskapen som manglar, både her og i andre undersøkingar Lindås kommune gjennomfører.

Det vil vera heilt tilfeldig om styringsgruppa har dette, og metodekunnskapar høyrer heilt klart til under administrasjonen sitt faglege ansvar. Sjølvseleakterande utval i ei sak der folk er spesielt engasjerte, avgrensa aldersgrupper som respondentar, samt leiande spørsmål er problematisk i undersøkinga. Når spørjeundersøkinga i tillegg er formidla på facebook, vil tendensen med kven som svarar på undersøkinga forsterkast. Dei mest engasjerte deler med vener dei er einige med. Undersøkinga er sentral i Konsekvensutgreiing for friluftsliv. Det gir eit skeivt bilete, og dermed politikarane eit svakt grunnlag å drøfte ut frå. Det er også ei rekkje utdaterte opplysningar og fleire feil knytt til opplysningar om Knarvikmila sin bruk av vår utmark. I telefonsamtale med Opus kjem det fram at Lindås kommune har spesifisert at grusvegen rundt Lonena er ei turløype. Dette er feil. Grusvegen det er snakk om vart bygd i samband med at Lindås kommune sette opp eit vasstårn på Isdal felles sin eigedom. Veggen har altså eit konkret føremål, og det er ikkje å vera ein turveg, det er å skaffa tilgang til å byggja, vedlikehalda og sjå til den daglege drifta av eit vasstårn. Konsekvensutgreiing for friluftsliv må seiast å vere av særleg relevans for oss som grunneigar, all den tid dette er ein del av avgjerdsgrunnlaget for om våre areal skal inkludert i planområdet eller ikkje. Me stiller oss difor særskilt kritiske til at den er sendt ut på høyring i det formatet den er, og der både administrasjon og politikarar kjende til at den inneheld feil.

Ein inkonsekvens som går igjen gjennom planarbeidet, er dette med tilrettelegging versus fri natur. Her er kommunen gjennomgåande uklar. Det er skilnad på tilrettelegging og fri natur. Dersom ein skal gjere større grad av tilrettelegging i o_GF4 vil det verta lengre veg for dei som ønskjer fri natur. I dag er det natur med ei rekkje stiar, samt ein grusveg med lysmaster på o_GF4.

Under punktet Folkehelse, friluftsliv og rekreasjon i saksframlegget vert det kommentert at:

Areal til bustadføremål er betydeleg redusert og areal til grønne friområder, friluftsliv og rekreasjon er auka opp mykje. Områdeplanen gir også kommunen moglegheit til å kjøpe ut friarealet og gje det permanent status som friområde. Men det er berre gjennom ei regulering det er moglegheit for å kjøpe ut eit område på denne måten. Gjennom dei juridiske føresegnene og plankart vil planen sikre mykje av det som er viktig å bevare.

Denne grunngevinga forstår me ikkje. Me kan ikkje sjå anna enn at desse områda allereie er sikra for allmenta gjennom regulering som LNF og eksisterande avtalar. Det er ikkje gjort noko vurdering av andre alternativ enn oreigning og endring av planstatus frå LNF til friluftsliv enn at dette må vere eit udelt gode. Det ser ut til å vere ei allmenn oppfatning av eit 'frikjøp' av eit område er eit gode for allmenta, og at dette er den beste måten å tryggje arealet på. Det er feil, og nettopp dette burde vore utgreidd av kommunen som moglege konsekvensar av ei oreigning.

Problemstillingar som at kommunen no må bruke skattepengar til å betale for noko som i utgangspunktet er gratis for allmenta, er eit høgst aktuelt poeng. Dette er midlar som kunne vore brukt til andre, lovpålagte oppgåver. Det kunne også blitt brukt meir målretta til dei folkehelseproblema som er størst i kommunen, som depresjon, psykiske vanskar og manglande fullføring av vidaregåande skule blant unge i kommunen. Desse er i ei av gruppene som vert nemnt i samfunnsplanen. Dette vil truleg også ha ein langsiktig positiv samfunnsøkonomisk effekt, fordi fullføring av vidaregåande skule vil telje positivt på tilknytning til arbeidslivet på lang sikt.

Dei færraste ønskjer dessutan å eige eit friområde. I så måte kan alternativet med oreigning/ statleg frikjøp vere eit aktuelt alternativ. Fordi det allereie finst gode løysingar i regulering av området som LNF, og der det også er eit større LNF-område definert som utmark like ved, vil dette området truleg heller ikkje vere unikt nok til at staten vil sjå på det som tenleg å gå inn. Ein statleg eigarskap vil dessutan vere rigid, og det vil vere langt vanskelegare å nå gjennom dersom den seinare samfunnsutviklinga og lokale behov skulle tilseie at området heller burde vore nytta til andre føremål.

Den økonomiske verdien av eit slikt område er diverre låg. I det ligg sjølvstøtt behovet for oreigninga (eller det såkalla frikjøpet) som politikarane ivrar for. I økonomien har ein dessutan noko ein kallar alternativkostnad. Dette inneber enkelt sagt, kva ein kunne brukt området til dersom det ikkje hadde nettopp dette føremålet. For kommunen inneber dette at ein gir opp eit areal som kunne ha store inntekter. Difor veit vi av erfaring at når kommunen eig eit friareal, så går det ikkje lang tid før det vert gjort om til bustad- eller næringsareal. Dette kom til dømes tydeleg fram under høyringa til kommunedelplanen for Knarvik – Alversund som har gått føre samstundes. Det kommunale tomteselskapet sitt framlegg var å omdisponere og byggje ned kvar ein grøn flekk i heile Knarvik-området. Det vert ikkje særskilt tillitsvekkande når me veit at dei utøver kommunal politikk. At administrasjonen i Lindås kommune ser ut til å støtte politikarane i ønskje om å gå for oreigne ('frikjøpe' området,) overraskar difor ikkje.

Som LNF-område definert som utmark i privat eige, er det grunneigar som ber kostnaden. Fordi vi har allemannsretten, er allmenta garantert tilgang. Minuset med dette er sjølvstøtt at grunneigar kan avgjere kva ein vil seie ja og nei til av tiltak. Ei tilnærming som kunne vore aktuell og som hadde vore positiv for samhaldet og bumiljøet i og rundt Knarvik, kunne vore LivOGLyst, som har ei aktiv tilnærming til medverknad. Dette ville truleg også ha vore langt meir konfliktdempande.

Dette er ei enkel vurdering av ulike variantar av eigarskap og arealføremål. At dette ikkje er gjort grundigare av Lindås kommune, er noko me stiller oss kritiske til. Me meiner at mangelen på konsekvensvurdering er eit problem. Konsekvensane av vedtaket er ikkje gjort tydelege. Det må det vere dersom politikarane skal kunne ha eit reelt høve til å drøfte vurderingane sine. Dette er heilt vesentleg for at både posisjon og opposisjon skal kunne drøfte ulike interesser opp mot kvarandre.

Landbruk, natur og konsekvensar utanfor planområdet

Det kjem til å vere eit aukande press på grøntområde i og rundt Knarvik i åra som kjem. Ei oreigning av arealet o_GF4 har konsekvensar utover dette arealet. Aukande slitasje er i liten grad drøfta og det er ikkje gjort noko konsekvensutgreiing for kva som vil skje utanfor området som følge av omgjerdinga frå LNF til friluftssareal eller korleis ein skal handtere denne. Som grunneigarar er me dessutan i gang med å byggje opp drift av areala våre. Til området o_FG4 og kringliggjande utmark har me bestilt klaveløysinga No fence, samt geiter for utplassering. Dette vert levert til våren, og me ønskjer å ta større bruk av utmarka vår og byggje opp større drift. Geiter vil bidra til å halde på kulturlandskapet, og me ønskjer å leggje opp til ei drift som er i samsvar med bynære område. Landbruk er eit punkt som manglar i utgreiingane totalt. Tankar om at landbruket kan vera ein ressurs ser ut til å vera fråverande og heller ikkje her er grunneigar førespurt.

Rådmannen skriv at «Gjennom dei juridiske føresegnene og plankart vil planen sikre mykje av det som er viktig å bevare. Brekkeløypa og opparbeida turvegar, stiar og samlingsplassar skal oppretthaldast.» Me

kan ikkje sjå at det har ein positiv konsekvens for dette punktet, å endre området frå LNF til friareal. Som grunneigar av det som er utmark, kan me ikkje utan vidare fjerne opparbeidde turstiar. Det er behov for ein grundigare gjennomgang av belastninga på stiane som finst i området. Dette bør gjerast i samarbeid mellom grunneigar og kommunen, både i det området som no er inkludert i planområdet og utmark som grensar mot Knarvik og Lonena. Ei oversikt kan også betre leggje til rette for kvar ein skal kanalisere turfolk, kvar ein kan ha beitedyr og kva område som til dømes kan vere tilpassa parsellhagar og anna. Totalt sett vil dette vere ei betre utnytting av areala. Ei anna tilnærming til medverknad, hjå fylkesmannen, fylkeskommunen og Innovasjon Norge, kjend som LivOgLyst, ville gjort mykje meir for utviklinga av lokalsamfunnet i og rundt Knarvik. Dette er også ei tilnærming Helsedirektoratet tilrår.

Administrasjon og politikk

Det er heilt klart og tydeleg, at det i første rekkje er eit politisk press for å få inkludert o_GF4 i planområdet og at dette området skal frikjøpast. På side fem i saksutgreiinga skriv rådmannen at:

Det har også vore eit klart politisk ønskje om å vedta områdeplanen før Lindås blir ein del av Alver kommune. Eitt av dei viktigaste politiske måla med prosessen er å sikre eit plangrunnlag og vedtak, som gjer at kommunen har moglegheit til å kjøpe ut friområdet og sikre permanent status som friområde. I tillegg er det viktig å sikre at Brekkeløypa og etablerte stiar etc. blir oppretthalde, og at ein større del av Lonena blir lagt til rette for friluftsliv og rekreasjon i framtida.

Korleis kan det ha seg at dette er det viktigaste ved prosessen? Eit område som ikkje ein gong er nemnt i det opphavlege planområdet, og som heller ikkje er del av det som har vore utgangspunktet for planen? For bakgrunnen for planen var vel knytt til Rygir sitt ønskje om å utvikla sine areal til bustadføremlar? Då må me spørja, om me ikkje får gjennomslag for klagen, er det Rygir me skal gå til søksmål mot for å ha forårsaka oss tap av verdiar, som konsekvens av deira utbyggingsplanar?

På side tre i saksframlegget skriv rådmannen at 'Styringsgruppa har tatt prinsipielle og tydelege avgjerder undervegs i prosessen, som har vore sentrale vegval for å sikre rett og balansert utvikling av området.' Dette gjer at me også stiller spørsmålet om det politiske presset har vore av slik art at det har hindra administrasjonen i å gjere jobben sin? Er dette årsaka til at ein del drøftingar er utelatne?

Når me kjenner dei lokale forholda, er det dessutan eit ikkje uttala mål som gir den beste forklaringa. Denne forklaringa finn me i Knarvikmila sine økonomiske og driftsmessige interesser i området. Me meiner også at fleire svake trekk i sakshandsaming kan førast tilbake til politisk press, og at dette er medverkande til at det ikkje er gjort grundige nok vurderingar av konsekvensane av inkluderinga og ei eventuell overtaking av området.

I dag er det slik at det er Knarvikmila som forvaltar og heldt ved like grusvegen som vert brukt til turløype (den som i 'Konsekvensutgreiing for friluftsliv' er nemnt 112 gongar som 'Brekkeløypa'). Dei har ein avtale med Lindås kommune som regulerer dette. Det vil difor vere sannsynleg at dei vil vere ein svært aktuell aktør til også å forvalte det nye arealet. Det er noko dei ønskjer og har arbeidd for i lang tid. Som nemnt under 'planområde' svarar altså o_GF4 til det området Knarvikmila i ei årrekke har prøvd å overtale

grunneigar til å overgi. I sitt høyringsinnspel i tidleg fase, er det heilt tydeleg at dei ønskjer at området skal vera ein aktivitetspark. Dette er ikkje det same som urørt natur. Det vil ikkje vera foreinleg med å hindre 'innsyn', og det vil i stor grad vere i Knarvikmila sine interesser området i praksis kjem til å bli utforma.

Det er problematisk at me som grunneigarar ikkje har reelt rom til å seie nei til aktivitetar og førespurnader frå ein kommersiell aktør i eiga utmark, utan å verta overstyrte av politikarane. I friluftsløva er allemannsretten høgt prioritert. Denne har vi som grunneigar retta oss etter. Som grunneigar har vi nokre høve til å regulera ferdsel, og innimellom har vi utøvd retten til å seia nei til tiltak og aktivitetar. Grunneigar sine rettar er i så måte avgrensa. Det er problematisk om politikarane skal fjerne denne retten heilt. Det må vere fullt lovleg å ha eigedom, og det må vere fullt lovleg å seie nei til langvarige avtalar og organiserte aktivitetar på eigen grunn, utan at ein vert straffa for dette økonomisk.

Det må også vere slik, at dersom Lindås kommune ønskjer å kjøpe/oreigne eit areal til kommersiell aktivitet, så må dette fram i saksgangen. Då må alle politikarane, også dei i opposisjon, ha høve til å vita at det er dette dei eigentleg vedtek å bruke skattebetalarane sine midlar på.

I sakspapira kan me ikkje finne ei tilstrekkeleg god grunngeving for kvifor dette arealet er inkludert. Endringa av planområdet er ikkje drøfta. Om det er fordi politikarane har sagt at 'dette er det dei som vedtek, og administrasjonen må følgje dette opp lojalt', så er det eit problem. Administrasjonen pliktar å vise lojalitet til vedtak som er gjorde. Men dei pliktar òg å vise ein fagleg uavhengigheit, og i det ligg ei plikt til å greie ut konsekvensar. Dette skal dei gjere for å sikre at flest mogleg sider ved ei sak kjem fram.

For at politikarane både i posisjon og opposisjon skal kunne løfte ulike sider og interesser ved ei sak, og faktisk vurdere dei reelle konsekvensane, er det heilt grunnleggjande at administrasjonen gjer denne jobben. Også media og andre interessentar skal kunne gå politikarane og argumentasjonen deira nærare etter i saumane. Då er me som samfunn heilt avhengige av ein administrasjon som har rom til å utøve dei faglege vurderingane sine.

Som politikar i eit demokrati er det fullt lovleg å vedta noko som går i mot administrasjonen sine tilrådingar. Men dei har ikkje lov til å leggje lokk på dei faglege vurderingane til administrasjonen eller gå i mot at administrasjonen gjer desse vurderingane. Desse skal vere med som saksgrunnlag i saker som skal vurderast politisk. I eit demokratisk samfunn, treng vi køyrereglar, reell medverknad og transparente prosessar. Planprogrammet og kommunedelplan må difor vere førande for det arbeidet som vert gjort i dei politiske prosessane. Kvaliteten på underlaget i avgjerda må òg vere god. Administrasjonen må difor ha rom til å utføre det faglege arbeidet sitt gjennom heile prosessen, og utan politisk press i dei vurderingane som vert gjorde. Det gjer at vi som innbyggjarar har høve til å påverke, tale vår sak over tid og fatte legitime og gode vedtak. Det hindrar òg tilfeldige innfall og korrupte prosessar. Det er grunnleggjande for at vi skal ha tillit til offentleg sektor og til politikarane som skal representere oss.

Når me no går inn i Alver kommune, er det fleire gode grunnar til det. På nasjonalt plan er kommunen sentral i velferdsstaten. Ein annan drivar for kommunereforma dreier seg om demokrati, små lokalsamfunn og tette band. Noreg er eit lite land. Knarvik enno ei bygd. Me får Alver kommune, fordi vedtak som kommunestyret i Lindås nettopp har gjort, ikkje skal fattast.

Me ber om at vedtaket vert gjort om; at arealet me har eigarskap i vert tatt ut av planområdet og tilbakeført til LNF-status, og at Lindås kommune mister retten til å oreigne eit areal me ikkje ønskjer å selje.

